

1774/VI/12

χ. Θωμά Βελλερά

978/φ 97r

σχ. 199, 218, 227

**Απόφαση οριστική. Επιτροπεία ανικάνου από την Κ.
Έγκυρος ο γάμος του χωρίς τη συναίνεσή της.
Προγαμιαία δωρεά. Διαχείριση περιουσίας ανικάνου.**

// 1774 Ιουνίου 12 Σιμπήνι

²/ Τὴν σήμερον ἐσυνάχθημ(εν) οἱ ὑποκάτωθεν γεγραμμ(έν)οι διὰ τὴν ὑπόδεσιν τοῦ Ἀνδρέα ³/ υἱοῦ τοῦ μακαρίτου Βασίλη μπακάλη ὁποῦ ζητᾶ νὰ τοῦ δοθοῦν μέρ(ος) ἀπὸ τὰ ἄσπρα ὁποῦ ⁴/ τοῦ ἀπόμ(ει)ναν ἀπὸ τὸν μακαρίτην πατέραν του ἥγουν τὸ μερτικὸν του, (εἰ)ς τὰ ὅποια ἡ κουμπα⁵/νία (εἶ)ναι ἐπίτροπος διὰ τὸ αὐτὸ μερτικὸν του μὲ τὸ νὰ (εἶ)ναι ἀνήλικος (εἰ)ς τὴν γνώμην καὶ (εἰ)ς ⁶/ τὰ πάντα ἀνάξιος. Καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν ἀκολουθήσεν τὴν συμβουλήν τῆς αὐτῆς κουμπανίας ⁷/ ὁποῦ (εἰ)ς τοὺς 1774 φεβρουαρίου 20 τοῦ ἐδόσαμ(εν) ὁποῦ ἐξίτισεν διὰ[ν] νὰ ὑπανδρευθῇ καὶ νὰ πάρῃ διὰ νόμ⁸/μοντου γυναικα κάποιαν Ζαμφίραν τοῦ Μανόλη θυγατέρα ἀπὸ Φαγ<γ>αράσι¹. τοὺς ὁποίους τοὺς ἐκρά⁹/ξαμ(εν) τότες κατέμπροσθεν τῆς κουμπανίας καὶ τοὺς ἐρωτήσαμ(εν) καὶ τοὺς δύο τὸν τε Ἀνδρέαν καὶ Ζαμφίρα[ν] ¹⁰/ ὅτι θεληματικῶς πέρνουνται καὶ ὅχι διὰ κανένα ἰντερέσο τῶν ἄσπρων. ἡ ὅποια ἀπεκρίθη[ν] ὅτι ¹¹/ τὸν πέρν(ει) διὰ νὰ τὸν ἔχη διὰ νόμιμον τῆς ἄνδρα καὶ ὅτι διὰ τὰ ἄσπρα αὐτοῦ δὲν τὰ ζητᾶ ὅλα παρὰ ¹²/ ἓνα μέρ(ος) ἀπὸ αὐτὰ. Καὶ λέγωντάς τῆς ὅτι ἀπὸ τὰ ἄσπρα νὰ μὴν ἔχη καμίαν ἐλπίδα. ¹³/ ὅτι δὲν θέλουν τοὺς δοθῇ οὔτε πολλὰ οὔτε ὀλίγα ἕως ὁποῦ δὲν ἠθέλαμ(εν) (εἰ)δῇ ἐὰν ζήσουν καλὰ ¹⁴/ καὶ πρῶτα νὰ γίνῃ ἐξέταξις [...⁶...]ας καὶ νὰ ἀκαρτερέσουν ἕως ἀπὸ πάσχα καὶ νὰ γένουν γράμμα¹⁵/τα (εἰ)ς τὸ ἀναμεσὸν τους καὶ ἕτερα πρεπούμ(εν)α. καὶ οὕτως εὐχαριστῶντας καὶ μένωντας εὐχαριστημ(έν)οι διὰ ¹⁶/ νὰ ἀκαρτερέσουν ἕως ἀπὸ πάσχα καὶ νὰ στοχασθοῦν καὶ τότες θέλουν ἔλθῃ πάλιν νὰ γένουν τὰ ¹⁷/ ὅσα πρέπ(ει), καὶ νὰ παρδοῦν ἐὰν εὐρεθῇ εὐλογον. πλὴν ὅλα αὐτὰ τὰ ἀδέτησαν εὐ¹⁸/γενάμ(εν)οι ἀπὸ τὸ κριτήριον τῆς κουμπανίας καὶ δίχως (εἶ)δισιν κανενὸς ἐπάρθησαν καὶ ἐστεφανώθη¹⁹/σαν (εἰ)ς τὸ Ῥισινάρι. τώρα ὅμως ἔρχεται ὁ ἄνοθεν Ἀνδρέας <καὶ> ζητᾶ νὰ πάρῃ ἀπὸ τὸ με²⁰/ριδιὸν τοῦ ὁποῦ ἔχ(ει) ἀπὸ τὸν πατέραν του, μὲ τὸ νὰ μὴν ἡμπορῇ νὰ ζήσῃ μὲ τὴν σύζιγόν του ²¹/ ἐὰν δὲν τῆς δόσῃ ἄσπρα. τὰ ὅποια ἄσπρα ἥγουν τὸ μερτικὸν τοῦ ὁποῦ τοῦ ἀπόμ(ει)νεν ἀπὸ τὸν μακα²²/ρίτην πατέραν του καὶ ἐδιαλέχθισαν (εἰ)ς τοὺς 1773 ἰουνίου 6² (εἰ)ς φλορήντζια

οὕνγκρικα F 1057"20

²³/ καὶ τὰ ἔδοσεν ἡ κουμπανία καὶ τὰ ἐκυβέρνησεν μὲ ἓνα

καλύτερον διάφορον ἄ²⁴/πὸ τὸ συνηθησμ(έν)ον ἤγουν πρὸς
8/10<0> τὸν χρόνον ὅπου κάνουν διὰ 1 χρόνον 84 "57
²⁵/ <κάνουν> F 1141 "77
²⁶/ ἀπὸ αὐτὰ τοῦ ἐδόθησαν πρὶν νὰ ὑπανδρευθῇ
οὖν(γκρικά) F 20 } F 20
²⁷/ ἕτερα μαρτίου 14 1774 τοῦ ἐδόθησαν 50 } -70
²⁸/ <κάνουν> 70 F 1071 "77
²⁹/ ἐδόθησαν πρὶν τῆς διορίας καὶ ἐκράτησαν ἀπὸ τὴν Ζαφίρα -1 "17
³⁰/ μένουν F 1070 "60
³¹/ βλέπωντας τοὺς ὅμως τότε ὅπου ἀλιθῶς ὄντας ἐπάρθησαν
νὰ μὴν ἦσαν τίποτες ³²/ οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος καὶ ὅτι ἔτζη
διὰ μερικὰ ἄσπρα δὲν ἤμποροῦν νὰ ζήσουν ³³/ ἀποφασίζωμ(εν)
νὰ τοὺς δόσωμ(εν) ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἄσπρα διὰ νὰ πάρουν ἕνα
καρου³⁴/τζάκι καὶ δυὸ ἄλογα καὶ μερικὸν πράγμα ὅπου νὰ
ἤμπορέσουν νὰ κιβερνιδοῦν ³⁵/ ὡσὰν πτωχοὶ ἄνθρωποι.
καὶ διὰ αὐτὰ νὰ ἔχη νὰ δόσῃ ὑπόγραμμα καὶ αὐτός
³⁶/ ὅτι τὰ πέρνη μὲ τὸ δελιμὰ του καὶ αὐτὴ ὅτι δὲν ζητᾶ
παράνου ἀλλὰ οὔτε παράνου ³⁷/ νὰ τοῦ λέγῃ
ὅτι ἐὰν δὲν τῆς δόσῃ ἄσπρα δὲν ζοῦν καλὰ παρὰ αὐτὰ. . . . F 170 "60
³⁸/ <μένουν> οὖν(γκρικά) F 900 "00
³⁹/ καὶ πλέον ἄλλα νὰ μὴν τοὺς δοθοῦν με τὸ νὰ
(εἶ)ναι αὐτὸς ἀνήλικος (εἶ)ς τὴν γνώση ⁴⁰/ καὶ ἀνάξιος
διὰ τὰ πάντα καὶ (εἶ)ς τὸ ἐξῆς νὰ ἔχουν νὰ πέρνουν
τὸν καδέκα⁴¹/στον χρόνον τὸ διάφορον διὰ αὐτὰ τὰ
ἐνιακόσια φιορήνια τὰ οὖνγκρικά τὰ ⁴²/ δὲ κεφάλαια νὰ
μὴν τοὺς δοθοῦν μὲ κανέναν τρόπον καὶ ἔστω (εἶ)ς ἔνδ(ει)ξην.
⁴³⁻⁴⁵/ Ἰωάννης τζηγγ(ού) νῦν πρωεστῶς mr, θωμᾶς βελλερᾶς mr, Μανόλης
Κωνσταντίν(ου) mr, κυρήτζης χατζή τύχ(ου), Γεώργιος Ἰωάνν(ου) μάρκ(ου)
mrw, Μανηκάτης σαφράν(ος) mr, Γιάννης μαυρωδῆς [χ.Ι.Ι.Μάρκου], Ἰωάν-
νης Ἰωάνν(ου) μάρκ(ου) καπετάνος mrw.

στ. 2-15 Παρατίθεται το ιστορικό, καθώς και προηγούμενη απόφαση που λανθάνει. Συνάγεται ότι η Κ είχε την επιτροπεία του ορφανού που θεωρείται ανίκανος (στ. 5-6, 39-40). Η συζήτηση για τη συναίνεση στο γάμο του ανικάνου γίνεται «ενώπιον της Κ» (στ. 9), δηλ. παρέστησαν και άλλα μέλη της στη συνεδρίαση του Κριτηρίου, ως εγγύηση για την αμεροληψία προεστού και παρέδρων, επειδή αυτοί ασκούσαν την επιτροπεία. Βασικό στοιχείο για να συναινέσει η Κ στον γάμο (στ. 17) ήταν η βούληση των μελλονύμφων, δηλαδή η γαμική πρόθεση, και όχι το οικονομικό συμφέρον, ειδικά της κοπέλας (στ. 10-11). Είναι ενδιαφέρον ότι δηλώνεται η πρόθεση της Κ για τη σύσταση μιας μορφής προγαμιαίας

δωρεάς (στ. 14-15, «γράμματα... καὶ ἕτερα πρεπούμενα»), όπως ζητεί και η κοπέλα (στ. 12)³.

στ. 17-21 Αδέτηση της συμφωνίας. Έγκυρη η σύναψη γάμου από τον ανίκανο εν αγνοία της Κ. Αξίωση της συζύγου του επιτροπευομένου για την καταβολή προγαμιαίας δωρεάς.

στ. 22-30 Εκκαθάριση της περιουσίας του ανικάνου.

στ. 31-37 Παροχή ενός μικρού κεφαλαίου στον ανίκανο και τη σύζυγό του για τον βιοπορισμό τους, για λόγους επιεικείας.

στ. 38-42 Η Κ, ως επίτροπος, θα αποδίδει κάθε χρόνο στον ανίκανο τον τόκο από τα 900 φιορίνια που θα διαχειρίζεται και απαγορεύει την ανάληψη του κεφαλαίου.

1. Το πρακτικό λανθάνει.

2. Το πρακτικό λανθάνει.

3. Πρβλ. αν. εγγρ. 136, και, εντελώς ενδεικτικά, Δ. Γκίνη, *Περίγραμμα Ιστορίας του Μεταβυζαντινού Δικαίου* [Πραγματεΐαι τῆς Ακαδημίας Ἀθηνῶν, 26] Ἀθήνα 1966, αρ. 1046 (σ. 382, § δ'), αρ. 1062 (σ. 386, άρθρο 70), όπου σχετικά έδιμα του ελλαδικού χώρου.

210

1774/VI/23 (VII/4)

χ. Μανόλη Κωνσταντίνου

978/φ 97v

σχ. 216-217, 221

Απόφαση οριστική. Χρεωστική ομολογία. Εγγύηση γυναίκας για χρέος. Κατάπτωση εγγυήσεως. Παρέκταση προθεσμίας λόγω δικαστικών διακοπών των τρανσυλβανικών δικαστηρίων.

// || I774: || Ιουνίου: 23: καὶ 4 Ιουλλίου: κατὰ τὸ Νέον:—

²/ || ¹ Ηλθ || εν τὴν σήμερον ὁ κύρ Γγάβρηλ Μέσκο Ἀβουκάτος τοῦ Ἀρχων Γεώργη Ἀν:³ / δρέας φὸν Ρόζουνφέλτ, παρῶρησιάζωντας μας μίαν ὁμολογίαν, τῆς ⁴ / κερᾶς Μαρίας τοῦ μακαρίτου Χρίστου Ἀντωνίου, ἡ ὁποία εἶναι κεφίλισα ⁵ / διὰ τὴν Σοφίαν Σπέκιν Καστρινὴν || διὰ φιο: / ρίν<ια> F 150 / οὔνγγρικα || ζητῶντας κατὰ τὸν κεφιλημέν της νὰ ⁶ / ἔχη νὰ τὰ πληρώση, Μέτό νὰ ἀπέρασεν ἡ διορία, ἡ ὁποία ἐρωτουμ(έν)η ⁷ / δὲν ἀρνήθη τὴν ὑπογραφὴν της, πλὴν ζητᾶ Μέτό νὰ (εἶ)ναι φέριας ⁸ / δὲν ἤμπορ(εἶ) διὰ νὰ σύρη καὶ αὐτὴ τὴν ἄνωθεν χρεώστισαν (εἶ)ς τὴν κρίσιν. ⁹ / ἡμ(εἶ)ς ὁμως Ἀποφασίζωμ(εν) κατὰ τοὺς νόμους τοῦ βιλαετιοῦ, Ἀπὸ τὴν ¹⁰ / σήμερον Μετὰ 6 εὐδομάδαις νὰ ἔχη νὰ πληρώνη τὸν κεφηλι:¹¹ / μὲντης, Μὲ τέτοιον τρόπον ἐὰν ἤθελεν δεχθῇ καὶ Ἀπὸ γιου<ν>τικάτον ¹² / τοῦ Μικροῦ κατὶ, νὰ

